

ET UNDERVISNINGSFORLØB I DANSK BEAT

af et Integrationshold

Denne artikel er skrevet af et 2.dels-"integrations" hold fra musikinstituttet i Århus. Artiklen beskriver et 5-ugers undervisningsforløb (emne: dansk beat) i gymnasiet/HF, foretaget i november-december 1977 i tilknytning til/som en del af holdets egen integrationsundervisning.

OM PROJEKTETS BAGGRUND.

Vi vil ikke her gå nærmere ind på, hvad integrationsundervisningen er for noget. Men det er nok nødvendigt at vide, at integrationsfaget startede i 1974 som en forsøgsordning på musikstudiets 1. del, hvor disciplinerne hørelære, koralarmonisering, almindelig musiklære/analyse søges integreret i ét fag. Med konkrete musikstykker som udgangspunkt arbejder man med forskellige "aspekter": rytmik, harmonik, melodik, og form, og samtidig forsøger man, så vidt det er muligt, at inddrage didaktiske og pædagogiske overvejelser i forhold til de studerendes eventuelle senere praksis (erhvervssituation). (Dette er en meget kort og meget mangelfuld beskrivelse af integrationsundervisningen!).

Senere har også 2.dels hold integreret de praktiske discipliner (prima vista, hørelære og fri sats), og endelig har vi (+ 2 andre hold) kørt integration på 2. dels 2. år, idet vi har villet videreføre integrationsarbejdets principper, selv om der kun er én disciplin at "integrere", nemlig prima-vista

spil. I praksis vil det sige, at vi har arbejdet som ovenfor beskrevet, dog med vægten lagt på spillefærdigheder.

Da vi i slutningen af 6. semester skulle planlægge det følgende semester, opstod ideen om at lave et praktisk/pædagogisk projekt i gymnasiet. Der er gennem længere tid (f.eks. på Hjarnø- og Helgenæs-møderne) blevet talt om at udbygge kontakten mellem gymnasierne og universitetet. I forbindelse med integrationsundervisningen er der efterhånden opstået et "naturligt" behov for at afprøve de ting i praksis, som vi arbejder med teoretisk (eller undertiden i en "kunstig praksis"): kan de musikarrangementer, vi skriver, overhovedet bruges i en gymnasieklasse? Kan vores måde at analysere/snakke om musik på uden videre overføres til en gymnasiesituation? - osv.

Efter sommerferien snakkede vi ideer og muligheder igennem, og vi fandt en række emner (1. Musik og kønsroller 2. Musikken i dagens danske samfund 3. Brecht - teater - musik 4. Retninger indenfor dansk beat), som vi mente ville være "salgbare" overfor en gymnasieklasse, og som klassens egen lærer næppe ville (kunne) gennemgå, og derfor ville have interesse i at blive præsenteret for.

Derefter henvendte vi os til en antal gymnasieundervisere i Århus kommune. Vi fik positiv reaktion

fra Bodil Ellerup (Statsgymnasiet, Fenrisvej), som kunne meddele, at også Knud Møller (sammesteds) var interesseret.

Ud fra skematekniske og pædagogiske begrundelser besluttede vi os for at dele os i to grupper (2+3) med hver sin klasse: 1.HF og 2.g. Ud fra de foreslåede emner valgte klasserne selv ét emne ud (tilfældigvis det samme): Retninger indenfor dansk beat siden 1967. Vi blev sammen med Bodil Ellerup og Knud Møller enige om at køre et 5-ugers forløb (ca. 10 timer) i begge klasser - dog tidsmæssigt forskudt i forhold til hinanden.

Dette betød, at vores fælles forberedelse på holdet ikke blev særlig detaljeret, men derimod mest drejede sig om overordnede pædagogiske og indholdsmæssige overvejelser.

Vi diskuterede f.eks. om vi i forløbet skulle gå kronologisk frem (starte med 1967) eller om vi skulle tage et aktuelt udgangspunkt for derefter at gå tilbage til 1967. Vi diskuterede stofmængde, arbejdsformer, inddragelse af eleverne i planlægningen, inddragelse af forskellig litteratur, musikmateriale, graden af autoritet i undervisningen, problemet mand/kvinde som underviser (begge grupper var blandede), problemet med at tale et forståeligt (ikke-intellektuelt) sprog osv. osv. - alt sammen ting, vi har diskuteret før, men ikke i forbindelse med en konkret praksis.

Parallelt med diskussionerne læste vi alle "Dunhamer og Segl" - (en analyse af danske beattekster og dansk beatmiljø i perioden 1967 - 74, Publimus), som havde givet os ideen til emnet. Begge grupper valgte at arbejde ud fra denne bog, dog mere eller mindre "dogmatisk". Ideen i forløbet, vi planlagde, var: at vi ville starte med en slags "brainstorm" på, hvad der findes af beat i øjeblikket, en præ-

sentation af og snak om aktuel dansk beat, - dels for at starte, hvor alle kan bidrage, dels for at "afsløre" hvor mangfoldig den danske beat-genre er idag. Dette skulle så motivere, at vi dykkede tilbage til 67, hvor vi ville forsøge at lave en historisk (økonomisk/politisk) bestemmelse af den tidlige danske beat. Derefter en undersøgelse og eksemplificering af udviklingen, kronologisk og generelt.

Vi besluttede, at vi ville besøge klasserne ca. 14 dage før det egentlige forløb skulle starte. Vi ville her prøve at "stikke fingeren i jorden", få et indtryk af klassen. præsentere dem for vores forslag til forløb og om muligt inddrage klasserne i den endelige planlægning.

FORLØBSBESKRIVELSE.

Da de to klasseforløb på mange punkter ligner hinanden, har vi valgt kun at gengive det ene, idet vi derudover vil omtale de vigtigste forskelligheder og erfaringer ved de to forløb.

I den følgende beskrivelse af forløbet i 1. HF (ca. 23 elever, lærer: Knud Møller, gæstelærere: Birgit, Carsten og Ansa) vil vi først lave en kort kronologisk beskrivelse, derefter give nogle mere generelle kommentarer, og til sidst komme med nogle vurderinger fra alle de implicerede.

Den første time (1.11) havde introducerende karakter, hvor gæstelærergruppe og klasse blev præsenteret for hinanden.

Vi lagde ud med at fortælle, hvem vi var, hvorfra vi kom, hvorfor vi var kommet og hvad vi havde tænkt os at lave med klassen. Derefter lavede vi en rundgang, hvor hver enkelt elev besvarede følgende spørgsmål:

1) hvad hedder du 2) hvilke(t) instrument(er) kan du spille bare en lille smule på 3) hvad er dit

forhold til dansk beat - hvilke grupper synes du om/kender du 4) har du nogle ideer/forslag til forløbet vi skal køre?

Vi noterede alle svar ned til brug ved den endelige planlægning. Rundgangen fungerede fint - bortset fra at de fleste var lidt for beskedne med oplysninger om deres instrumentale kunne (- viste det sig senere).

2. time. Der var gået 14 dage siden det første møde med klassen, så vi startede med et hurtigt resumé af vores forslag til forløb, som stort set ikke var blevet anfægtet sidste gang.

Derefter afspillede "Slinger i valsen" fra Shubiduas 4. LP. Den efterfølgende diskussion drejede sig bl.a. om tekstens karakter (realistisk? solidarisk? kritisk? morsom?) - musikkens kvalitet(?). Derefter gled diskussionen over i en mere generel diskussion omkring Shubidua, profit, kvalitet, budskab!

Herefter afspillede "Rebild '76" (Jomfru Ane), som vi desværre ikke nåede at snakke så meget om. Det vi nåede, drejede sig mest om sangens politiske indhold samt om nummerets musikalske kvaliteter (instrumentering/sangstemmerne) overfor Shubidua-nummeret.

Snakken gik livligt - uenighederne var store, og timen sluttede med en masse ubesvarede spørgsmål og løse ender.

3. time. I denne første "praktiske" time indøvede vi alle "Vuffelivov" (Shubidua, se bilag 1). Nummeret er forholdsvist let, og da de fleste allerede kendte det i forvejen gik indstuderingen meget hurtigt. Kun repetitionen i andet system voldte nogle problemer. Ca. 1/3 af klassen spillede diverse instrumenter, resten blev opdelt i 2 grupper - en til melodistemme og en til overstemme. Nummeret kom hurtigt til at køre godt, så der blev lidt tid

til at snakke om teksten bagefter. Dette startede igen en mindre diskussion om Shubiduas intentioner og teksternes bevidsthedsmæssige niveau!

4. time. Som det sidste eksempel på aktuel (nutidig) beat afspillede C. V. Jørgensens "Entertainer" fra "Storbyens Oaser". Lidt træg snak om tekst og musik (muligvis på grund af nummerets "neutrale" karakter), der ledte over i en diskussion af, hvad "funk" er for noget. Til sidst en kort afrunding fra os, hvori vi konkluderede, at nutidig dansk beat (jvnf. de tidligere afspillede pladeeksempler) er en meget bred og uensartet genre (kasse), som det er værd at undersøge nærmere, f.eks. ved at gå tilbage til den første dansksprogede beatplade.

5. time. Eftersom vi dagen før havde været temmelig uenige om, hvad funk er, startede vi timen med at afspille et typisk funknummer ("Do your thing" fra LP'en Sophisticated Funk). Forinden havde vi nævnt nogle funkkarakteristika (kort gennemgående basfigur o.a.), som heldigvis var genkendelige på pladen. Herefter begyndte vi på indstuderingen af "Hotel Espana" (fra Røde Mors "Grillbaren"), som var blevet uddelt dagen før. (se bilag 2). Dette nummer var så kompliceret, at vi ikke nåede at få det til at lyde af noget. Men vi fik da en del instrumenter og effekter på: koklokke, tambourin (lige fjerdedele), maraccas (ottendedele) og claves (sambarytme) samt dubdua-kor i tertser. Vi aftalte at gøre nummeret færdigt den følgende onsdag og brugte de sidste 5 minutter til en kort indledende trommesæt-instruktion.

6. time. I overensstemmelse med konklusionen fra 4. time gik vi nu tilbage til tiden omkring den første danske beatplade. Som indledning hertil "afleverede" vi en kort historisk/politisk økonomisk oversigt over perioden 1945 - 67. Denne oversigt skulle forklare, hvorfor og hvordan "ungdoms-

oprøret" startede. Derefter lavede vi en lignende redegørelse for hippiebevægelsen, dens opståen, indhold og ideologi. Som musikalsk illustration til det ovennævnte afspillede vi derefter 3 numre fra perioden 1967 - 71: "Dunhammeraften" fra Steppeulvenes 1. LP "HIP" (1967), "Natskyggevej" fra Alrune Rod (1969) og "Isabel" fra "Herfra hvor vi står" (Skousen og Ingemann 1971). Vi nåede overhovedet ikke at snakke om numrene! Timen havde været meget komprimeret på grund af "foredragene".

7. time. For at gårsdagens time ikke skulle blive helt tabt på gulvet og absurd, brugte vi halvdelen af timen (som egentlig var helliget det praktiske) til at snakke om pladeeksemplerne fra dagen før. Inden da afspillede vi et brudstykke af hvert nummer, så de var nogenlunde present. Vi forsøgte i snakken at sammenholde oplysningerne fra "foredragene" med pladens udtryk og indhold. Det gik helt fint. Resten af timen gav vi lidt tromme- og el-bas-instruktion: den ene halvdel af klassen gik ned i det ene hjørne til elementær bas-instruktion hos den "el-bas-kyndige" (se bilag 3), samtidig gik den anden halvdel op i det andet hjørne, hvor trommesættet og den "tromme-kyndige" stod. Her prøvede næsten alle at spille en simpel beatrytme. Efter 5-10 minutter byttede vi, således at alle fik instruktion i begge dele. Vi forsøgte som sagt at lade alle prøve at spille, men det kneb lidt med tiden.

8. time. Indledningsvist snakkede vi om ungdomsoprørets udvikling i Danmark: fra hippiebevægelse mod et mere radikalt (politisk?) oprør: provobevægelsen, slumstormerne, studenteroprøret. I denne forbindelse lidt om oprettelsen af De danske Vietnamkommitéer og forlaget Demos. Derefter afspillede "Johnny gennem ild og vand" (1970) - der blev snakket om tekst og musik, især instrumentbrug. Derefter af-

spillede et Gasolin-nummer: "Fi-fi-dong" (nogenlunde samtidig med "Johnny----"). Snak om Gasolin-nummeret, især om teksten, som ifølge klassen var "dårlig". Herefter var det meningen, at vi skulle have hørt og snakket om "Hvis du tror du er noget" fra Sebastians plade "Den store flugt" (1972) - som eksempel på "socialt engageret" beat som kontrast til det direkte politiske nummer "Johnny...". Dette nåede vi imidlertid ikke.

9. time. Den endelige færdiggørelse af Hotel Espana, med bas, trommer og klaver koblet på - udover de allerede nævnte instrumenter. Nummeret kom efterhånden til at lyde godt, især efter at vi havde arbejdet lidt med den svære synkoperede samba-rytme og dubdua-koret. Til sidst lød det faktisk helt spansk og "professionelt".

10. time. Vi startede denne sidste time med en hurtig indstudering af "Det er nu" (Arne Würgler), som er et let og hurtigt nummer. Vi spillede/sang det akkustisk, akkompagneret af klaver, guitar, klarinet og fløjte. Bagefter snakkede vi om forløbet, vi havde været igennem. Gæstelærerne lagde ud med egne bemærkninger, der kom ros og ris fra elever og lærer, og det gled efterhånden over i en generel diskussion af, om (og hvordan) man kan arbejde med beatmusik i musikundervisningen. Vi uddelte en litteraturliste samt en pladefortegnelse til alle.

Forløbet har, som det fremgår, været delt i "teoretiske" (tirsdags-) og "praktiske" (torsdags-) timer. De sidstnævnte har kørt relativt autonomt, dog således, at indholdet i dem (de numre vi har spillet) har været indenfor rammen af dansk beat. Men vi har bevidst ikke selv spillet de numre, som vi hørte og snakkede om i tirsdagstimerne. Numrene er blevet udleveret i arrangement dagen før, så klassen har haft mulighed for at kigge på dem.

Det har de faktisk også gjort. I selve indstuderingen er vi gået temmelig hurtigt frem - dels fordi vi kunne mærke, at klassen var hurtig til at kapere, dels for at undgå "døde" perioder med derefter følgende disciplinære problemer. Vi har udnyttet, at vi var tre, der samtidigt kunne instruere hver sin gruppe: én tog sig af rytmegruppen, en anden af klaverspilleren og en tredje af basspilleren, f.eks. På den måde var der ikke så forfærdelig mange, der sad passivt hen alt for længe af gangen.

I valget af numre lagde vi vægt på, at de skulle være "taknemmelige", kunne lyde af noget uden alt for svære kvalifikationskrævende arrangementer. I tromme- og el-bas-instruktionen gjorde vi meget ud af at vise, at man kan få disse instrumenter til at fungere i et givent sammenhæng med enkle figurer/rytmer.

Denne pædagogik har vi benyttet, fordi vi mener, at der skal en enorm overvindelse til for at turde spille noget musik selv, som man dagligt hører på plade, og som i pladeudgaven er teknisk/æstetisk perfekt. For at overskride den passive konsumentrolle, kan man lave sin egen simple version af et nummer - der vel at mærke lyder rimeligt. Der var i alle de "praktiske" timer 100% aktivitet blandt såvel lærere som elever!

De fleste af tirsdagstimerne er kørt efter modellen: introduktion til en plade - afspilning af pladen - snak/diskussion ud fra den. Forud for afspilningen af pladen har vi stillet nogle spørgsmål: Hvad handler teksten om? Hvordan foredrages den? Karakteriser musikken: Hvilken stil? Hvilke instrumenter? Hvad laver de? Hvilken gennemgående rytme? osv. Vi har stort set ikke stillet formmæssige spørgsmål, men har holdt os til umiddelbart hørbare og registrerbare elementer. Formålet med disse spørgsmål har været, at vi, ved at få klassen til

at bruge ørerne anderledes (lytte bevidst) overfor et musikmateriale, som ellers konsumeres ubevidst, skulle kunne snakke os frem til nogle kommunikerbare musikalske og samfundsmæssige forskelligheder ved forskellige typer beat. Værdien af denne snak har vi nok haft svært ved at præcisere. Dvs. at vi har betragtet det at lytte til/snakke om musikken som en proces, der er værdifuld i sig selv - temmelig abstrakt! Denne mangel på overordnet/indholdsmæssigt mål med disse timer forårsagede da også, at diskussionerne undertiden blev til uarticulerede "for" og "imod" forskellige grupper/musik. Men vores erklærede intention om at få så mange som muligt til at sige noget lykkedes fint.

Lidt om den løbende forberedelse. Vi har holdt 1-2 gruppemøder om ugen. På disse møder har vi først diskuteret os frem til den følgende times konkrete indhold: valg af plade, nummer, gruppe osv. Dernæst har vi diskuteret, hvordan det konkrete materiale skulle fremlægges og behandles og hvilken arbejdsdeling vi skulle foretage. Især disse diskussioner har været meget givtige, for det viste sig ofte, at vi var utroligt uenige om, hvilke principper, vi skulle følge, f.eks. om graden af styring fra vores side, eller hvilke ting, vi skulle have frem i diskussionen af de forskellige plader.

Resultatet blev, at vi tildels accepterede denne uenighed og overlod til den enkelte at køre sin del af timen efter egne principper. Den endelige forberedelse lavede vi hver især, dog med løbende konferencer med resten af gruppen. Derudover brugte vi vores egne ugentlige integrationstimer til at referere for hinanden, udveksle erfaringer, diskutere problemer, der ikke kunne klares indenfor de to grupper.

Evaluerings. Selv om der i selve forløbsbeskrivelsen er foretaget lidt evaluering hist og pist, vil vi

Det mest tidskrævende, men også det mest givtige ved projektet, har været de pædagogiske problemer, vi har skullet arbejde med. Vi er blevet tvunget til at diskutere så detaljerede ting som, hvordan vi skulle bruge tavlen, hvordan vi skulle tale (hvilke ord det var bedst at bruge), hvor langsomt/hurtigt tingene skulle gå, hvor vi skulle sidde (blandt eleverne eller på kathederet). Men vi synes også, at vi har arbejdet med større generelle problemstillinger. F.eks. det for en musiklærer meget centrale problem: hvor meget musik og hvor meget udenoms?

Derimod fungerede det godt, når vi alle diskuterede f.eks. hvad Shubidua og deres musik er udtryk for. Selv om diskussionerne blev styret af vores lede-(nde) spørgsmål, fik eleverne ofte diskussionen i sig selv, hvor den var aktuel og vedkommende for dem selv. Og det var nok egentlig hvad vi bl.a. ville opnå.

...Det for en musiklærer meget centrale problem: Hvor meget musik og hvor meget udenoms. (Tegning: Claus Deleuran)

Rent fagligt har projektet også været lærerigt. Vi fik læst om og hørt en masse beatmusik, og vi lærte lidt om at indsamle materiale, sortere uvæsentligt fra og disponere det. Det viste sig, at emnet dansk beat var en meget stor mundfuld. Vi fandt ud

af, hvor vigtigt det er, at afpasse emnets omfang efter den tid, der er til rådighed. Vi kunne mangeligt have brugt dobbelt så lang tid, og det kom til at præge forløbet. Også på et mindre plan havde vi tidsmæssige problemer. Vi havde svært ved at nå vores program indenfor de enkelte timer (reelt på 35-40 minutter!). Dette søgte vi at råde bod på ved i den følgende time at tage tråden op fra gangen før - men det var svært. De stakkels elever var jo i mellemtiden i andre fag blevet proppet med en mængde differentieret stof.

Af andre problemer skal nævnes skolens mangelfulde udstyr. Tirsdagstimerne foregik i et lille lokale, kun udstyret med et flygel og et stereoanlæg. Dette var en af årsagerne til vores opsplitning af timerne i praktiske hhv. teoretiske. Spillelokalet var udstyret med de sædvanlige orff-instrumenter samt en el-bas, en hihat, flygel, percussion + båndoptagerforstærker. Vi supplerede selv med et trommesæt og en el-guitar + forstærker og fik et rimeligt beat-instrumentarium ud af det. (Gymnasiet har siden anskaffet et trommesæt, vist nok inspireret af vores medbragte).

Klassens/lærerens evaluering. Den foregik formelt i den sidste time, men skete også løbende.

Klassens kommentarer var mest positive: de syntes, det havde været spændende, morsomt og aktuelt. Det havde de også vist ved at deltage aktivt og lidenskabeligt i såvel diskussionerne som i spilleriet. De var ellers lettere forundrede over, at vi havde kunnet arbejde med et emne, som de ikke tidligere havde forbundet med musikundervisningen i 1.HF. Det havde været "musikundervisning på en anden måde". Samtidig gav flere udtryk for, at tirsdagstimerne (de "teoretiske") havde været for komprimerede, især den med foredragene, at gennemgangene af de forskellige pladeeksempler havde været for hurtige,

og at forløbet i det hele taget havde virket lidt diffust og ikke dækkende i forhold til emnet. Endelig blev det bemærket, at det var en god ide at starte (også) tirsdagstimen med en sang (det havde vi af tidsmæssige grunde kun gjort i den sidste time).

Under selve forløbet (efter timerne) var Knud Møller flink til at give os tips: at vi i indstuderingen af numre skulle gå lidt grundigere til værks, indøve enkeltstemmer indtil de sad, at vi skulle spille mere musik i de teoretiske timer.

Derudover gik hans kritik mest på vægtningen mellem tekst og musik i vores gennemgang/diskussion af numrene. Han mente, at vi havde snakket for lidt om selve musikken, og satte spørgsmålstegn ved, om man overhovedet i en undervisningssituation kan snakke om beat-musik på et rimeligt kvalificeret niveau. Vi diskuterede dette problem og konkluderede bla., at netop på dette punkt er musikvidenskabens endnu ikke nået særlig langt. De traditionelle analysemetoder er ikke tilstrækkelige og måske heller ikke adækvate.

Knud Møller gav udtryk for, at han havde haft meget ud af at følge forløbet, og at han selv havde fået lidt blod på tanden i forhold til emnet. Han konkluderede til sidst, at vi "havde været en succes", og at den fine mødeprocent blandt eleverne havde været et bevis herfor. (Tirsdagstimerne lå fra kl. 8-9!).

LIDT OM FORLØBET I 2.Gm.

(17 elever, lærer: Bodil Ellerup, gæstelærere: Bente og Eigil).

Her blev benyttet et lidt andet musikmateriale: Bolighaj (Røde Mor), Kvinde Min (Gasolin), Til Al-

lende(Røde Mor), Alrune Rod (Alrune Rod), Isabel (Skouser og Ingemann), Kvindernes Fællessang (Kvin-der i DK).

Forskellene i forhold til forløbet i 1.HF har der-udover hovedsagelig været følgende: Gæstelærerne har her haft et højere fagligt ambi-tionsniveau. Der er f.eks. i de auditive analyser blevet arbejdet med storformale problemer, og un-dervisningsindholdet har ligget meget tæt op ad stoffets strukturering og ideer i "Dunhammer og Segl", dvs. der er blevet gjort meget ud af at ind-lære forskellene mellem de 5 typer indenfor dansk beat. (se bilag 4).

Dette har betydet en større grad af lærerstyring (end den i HF-forløbet) - også større end det egentlig var gæstelærernes egne intentioner. Diskussionerne er tilsyneladende kørt lidt trægt i begyndelsen, bla. på grund af styringen, men efter en kritik fra eleverne (ca. midt i forløbet) som gik på, at der blev snakket for meget og spillet for lidt, blev der puttet noget mere musik ind - med deraffølgende bedre diskussioner.

Positivt kan man sige, at hvor HF-forløbet var mere løst og kaleidoskopisk, har forløbet i 2.G været indholdsmæssigt (og politisk) mere sammenhængende og stringent - men altså med nogle pædagogiske om-kostninger. 2.Gm gav i hvert fald i evalueringen udtryk for, at de syntes de havde lært noget, hvor-imod 1.HF syntes, at deres forløb havde virket lidt diffust.

Afrunding og nogle perspektiver. At vi selv, både før og gennem hele forløbet, har måttet tage stil-ling til utroligt mange problemer af såvel pædago-gisk som faglig art turde være indlysende. Og det

vel at mærke problemer, man ikke i sin daglige til-værelse som universitetsstuderende bliver konfron-teret med i særlig høj grad. Dette projekt betyder lige præcist for os, at vi i vore videre studieak-tiviteter hele tiden kan holde os den senere mål-gruppe for øje, og faktisk arbejde i forhold til den på et mindre abstrakt plan end normalt.

En stor gevinst ved denne slags projekter er også muligheden for at introducere et nyt stofområde og en ny faglighed for gymnasiet. Man reagerer konkret på de "nødråb", der har lydt: fra især gymnasie-lærere (jvnf. Hjørnø- og Helgenæsrapporterne), som dels indeholder et ønske om nærmere samarbejde mel-lem universitet og gymnasium, dels kræver, at musik-studiet i meget højere grad, end tilfældet er, ori-enterer sig imod den faktiske musikundervisningssi-tuation i gymnasiet i dag.

Det kendskab, vi har fået til (gymnasie)ungdoms-gruppen (via projektet), mener vi også er væsent-ligt for universitetsstuderende i forhold til en senere erhvervssituation. Efter nogle år på univer-sitetet (eller anden højere læreanstalt) glemmer man, hvordan ens egen ungdoms/gymnasie-tid var. Og hvad man evt. har læst af bøger og skrifter om, hvad "der rører sig" i ungdomsgruppen i øjeblikket kan aldrig stå mål med en mere konkret erfaring. Til sidst vil vi kraftigt opfordre andre til at la-ve lignende projekter, selv om vi er opmærksomme på hvad det indeholder af formelle og praktiske pro-blemer. Vi vil også opfordre til, at erfaringer fra sådanne projekter formidles og offentliggøres via de relevante kanaler. En sådan erfaringsformid-ling vil være et vigtigt bidrag til diskussionen af, hvad musikundervisningen i gymnasiet/HF og på universitetet skal indeholde.

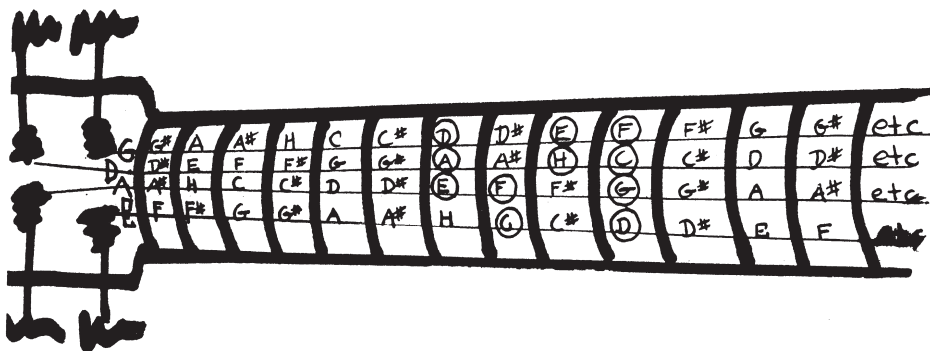
noder og sangtekst fjernet af
copyrightmæssige hensyn

Besætning: sang
2 zylofoner
4 sopranblokfløjter
1 klaver
2 guitarer
trommer
(27) el-bas(ser)
+ andet slagtøj

Sangens udførelse:
Vi synger to gange A-stykket hvorefter omkvædet kommer. Dette gentager vi med strofe 3 og 4. Herefter har vi Zylo-solo, som er 2 gange A-stykket, hvorefter vi synger omkvædet. Vi afslutter med strofe 5 og 6 og omkvæd.

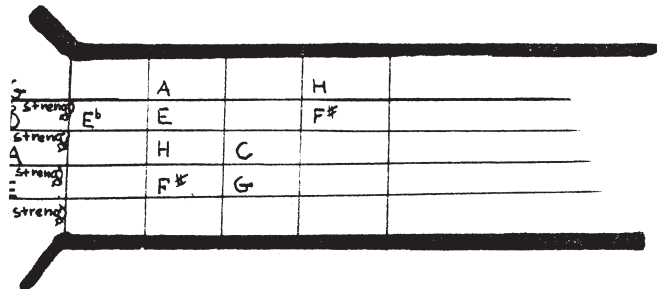
noder og sangtekst fjernet af
copyrightmæssige hensyn

noder og sangtekst fjernet af
copyrightmæssige hensyn

Dette er en typisk el-bas. Den har fire strenge, som er "identiske" med den almindelige guitars fire dybeste strenge. Stregenens navne er fra den dybeste og opefter: E-A-D-G. På disse fire strenge kan man spille en skala i en hvilken som helst toneart. I ved måske godt, hvad en skala og en toneart er, men jeg vil alligevel lige repetere det. Når man siger: "Jeg vil godt ha' en i C-dur" så mener man , at man i sangen vil benytte C-durs toner dvs. C-D-E-F-G-A-H-C eller med andre ord en C-dur skala. Hvis en bassist får at vide, at hun skal spille i C-dur, springer hun lige op på bassen, hvor hun ved C-dur skalaen ligger og kan så nemt spille de toner, som er nødvendige til den sang. (C-dur skalaen er indboldet på bassen). Sommetider er hun så heldig, at hun kan nøjes med at spille 2 eller 3 toner. Det er nemlig sådan, at man kan nøjes med at spille de toner, som en akkord er opkaldt efter. Hvis man skal spille bas til en C-dur akkord spiller man et C, til en G-dur akkord et G, til en F-dur akkord et F osv.

Nu findes der jo mange sange, som er mere kompli-
cerede f.eks. denne Hotel Espana. Den har et helt

Når man har studeret den kikker man på sangens akkorder og ihukommende princippet om, at man trykker et G ned, når det er en G-dur akkord og et C, når det er en C-dur akkord osv. kan man forholdsvis

arsenal af forskellige akkorder. Dette kan skyldes to ting. 1) - at selve melodien har bevæget sig over i en anden toneart, end den den var i da den startede (modulation hedder det i musikprog). Dette medfører, at man skal benytte de andre akkorder, der hører med til denne toneart. 2) - man kan for at krydre lidt på lydbilledet bruge nogle akkorder, der er beslægtede med dem, man strengt taget kunne nøjes med at benytte. Det vil være meget almindeligt at man i en melodi, der står i Dur inddrager nogle moll-akkorder og vice versa. Det er jo sådan, at til enhver dur-akkord svarer der en moll-akkord. C-dur akkordens molldækker er således A-moll, G-dur akkordens er E-moll.

Hvis vi nu ser lidt på Hotel Espana vil vi konstatere at tonearten er G-dur. Det er den fordi der er et kryds, den benytter hovedsageligt de toner, der er i en G-dur skala: G-A-H-C-D-E-F-G, og så slutter den på en G-dur akkord. Alt sammen meget sikre indiciet. Når vi har konstateret dette, finder vi ud af, hvor denne G-dur skala ligger på bassen. Det kan i se på denne lidt større tegning, som er det nederste udsnit af bassen:

NB! E^b hører jo ikke med i G-dur skalaen, men skal bruges til at skåbe denne spanske stemning.

nemt finde ud af at betjene en bas. Prøv at gå hjem og øv det på guitarens 4 nederste strenge, altså hvis du har en slig.

Bilag 4:

KORT OVERSIGT OVER DANSK BEATMUSIKS MUSIKALSKE UDVIKLING:

- I: Hippiemusikken udviklede sig fra en relativ enkel, udadvendt og optimistisk beat (Steppeulvene) til en indadvendt, collage-agtig, euforiserende, rodet, ekstase-agtig syremusik, inspireret af bla. Jimmi Hendrix (Al rune Rod).
- II: Et opgør med hippiemusikken og -kulturens udvikling. Man prøvede at finde tilbage til hippiekulturens oprindelige idealer, iblandet et socialt engagement. Dette oprør giver sig udtryk både tekstligt og musikalsk. Dvs. musikken bliver igen relativ enkel, den får ofte præg af folkesang, "soft beat".
- III: I denne gruppe findes alt muligt blandet sammen i en stor rodekasse: Spillemandsmusik, folkesang, soft beat, hård rock osv. osv.
- IV: I denne kasse findes også mangt og meget forskelligt, men temmelig markant gør de mange solo-LP'er med en ret blid, folkesangspræget beat sig gældende
- V: De forskellige socialistiske gruppers musikalske udtryk er indbyrdes meget forskellige, alt efter hvordan de mener, de bedst kan nå deres målgrupper. Således kan nævnes Røde Mor, der mener, at de bedst får arbejderklassens ungdom i tale ved at spille hård, kontant rockmusik, udsat for større elektrisk anlæg, og Agitpop, der arbejder med meget iørefaldende, folkemusik-prægede melodier, der oftest er bygget op omkring et enkelt guitar-akkompagnement, hvad der rent faktisk har betydet, at de har haft en stor funktionsværdi som slagsange.